

Tekniikan alan koulutusrahoitusta nostettava 50 prosenttia

■ **TKK:n rehtori Matti Pursula**, Tampereen teknillisen yliopiston rehtori **Jarl-Thure Eriksson** ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston rehtori **Markku Lukka** jättivät tammikuussa valtion tiede- ja teknologianeuvostolle kannanoton, jonka mukaan tekniikan alan yliopistokoulutuksen rahoitusta on nostettava hallitusti noin 50 prosenttia, jotta koulutus ja tutkimus saadaan alan huippuyksikköjen tasolle.

Huippukoulutus ja -tutkimus edellyttävät opiskelija-opettajasuhteen korjaamista. Esimerkiksi TKK:ssa oli vuonna 2003 25 opiskelijaa yhtä opettajaa kohden. Tavoite on laskea opiskelijoiden määrä 17:ään opettajaa kohden.

Nuorisoikäluokan koulutuspaikkojen määrää tekniikassa on vähennettävä hallitusti sekä yliopistoissa että ammattikorkeakouluissa. Lisääntyvien resurssien kanssa tämä mahdollistaa kyvykkäiden opiskelijoiden saannin ja vähentää keskeyttämiä, rehtorit toteavat kannanotossaan.

Riittävät laiteinvestoinnit on turvattava. Lisäksi tarvitaan riittävää vapaasti suunnattava tutkimusrahoitusta, joka ohjataan tukemaan systemaattista tohtori-koulutusta.

Yliopistojen kansainvälistymistä on vahvistettava edistämällä kansainvälisten master- ja tohtoriopiskelijoiden rekrytointia sekä ulkomaisten huippuopettajien ja tut-

kijoiden sijoittumista suomalaisiin tekniikan yliopistoihin.

Valtiovalan pitäisi määritellä strategiset perustutkimusalueet, joita vahvistetaan. Näihin kuuluvat energia-, ICT- ja metsäklusteri sekä terveys- ja hyvinvointitekniologia ja materiaalitieteet, mukaan lukien nanotekniologia.

Nykyinen kilpailutus tehotonta

– Valtion kannalta tutkimusrahoituksen jakaminen kilpailuttamalla ei ole tehokasta, TKK:n rehtori Matti Pursula toteaa.

Liiallinen kilpailutus on johtanut siihen, että arviolta kolmasosa rahoituksella saaduista varoista kuluu hakemusten tekoon, niiden käsittelyyn ja asiantuntija-arviointeihin.

Pursulan mukaan kilpaillun rahan osuus esimerkiksi TKK:ssa on liian suuri ja kilpailutus on viety liian pieniin ja lyhytkestoiisiin hankkeisiin.

TKK toivoo rahoitusjärjestelmää muutettavan siten, että se

TKK:n rehtori Matti Pursulan mielestä pitäisi luoda mekanismeja, joilla uusille lupaaville aloille saataisiin rahoitusta. – Nykyisin on vaikea menestyä, ellei ole näyttöjä.

saisi kilpaillun rahan sijasta enemmän suoraa rahoitusta opetukseen ja tutkimukseen.

– Kilpailun pitäisi kohdistua suurempiin ja pitkäkestoisempiin kokonaisuuksiin ja yliopistoille pitäisi antaa riittävä vapaus kohdentaa kilpailun avulla saatua rahoitusta. Tämä vahvistaisi yliopistojen autonomiaa.

Professorit vaarassa uupua

Lyhytkestoiset hankkeet ja liiallinen kilpailutus rasittavat henkilöistöä. Haittoina ovat muun muassa

professorikunnan työajan epätarkoituksen mukainen käyttö ja päätkätyöt. Tekniikan alan yliopistoissa määräaikaisten palvelussuhteen osuus on yliopistolaitoksen suurin.

TKK:n professorien terveyttä tutkineen Medivireen raportissa todetaan, että kolmasosalla professoreista on suuri tai erittäin suuri työuupumusriski. Tällä hetkellä heidän kokemansa työkyky on hyvä, mutta jatkossa tilanne uhkaa heikentyä suuren työmäärän ja rahoitukseen liittyvien työpainoiden vuoksi. □